

Angst

Frank Brokken
f.b.brokken@rug.nl

ICT-security

Frank Brokken is security manager bij het RC. Met het instellen van deze functie probeert de RUG het 'security bewustzijn' bij de gebruikers van de universitaire ICT-voorzieningen te bevorderen. In zijn column houdt Frank ons op de hoogte van de stand van zaken met betrekking tot zijn missie.

Nou even niet spieken en gewoon de vraag proberen te beantwoorden: hoe veilig (afgemeten op een rapportschaal) is uw computer?

De meeste personen die dagelijks met computers omgaan, hebben moeite die vraag te beantwoorden. Want waar moet je op letten? Veel computergebruikers komen nog wel op de wenselijkheid van een spam- en virusfilter en/of firewall. Maar dan? Is je computer nou veilig als je een firewall hebt en beschermd bent tegen virussen?

Zo'n vraag is natuurlijk flauw: door de vraag te stellen wordt hij ook al enigszins beantwoord, en de laatste vraag zal waarschijnlijk vaker met 'nee' dan met 'ja' worden beantwoord. Maar of dat ook zo wordt beleefd?

Rijangst

'Security' is een onderwerp dat erg breed kan worden toegepast. Laat me nog eens een vraag stellen: hoe veilig is uw auto (of de auto waarin u het laatst heeft

gereden als u zelf niet over zo'n ding beschikt)? Dit wordt al eenvoudiger, toch? Ik verwacht dat de meesten op deze vraag zullen antwoorden: tamelijk veilig. Kunnen we het eens worden over rapportcijfer 7 tot 8? Tenslotte wordt de auto elk jaar APK-gekeurd en zijn we allemaal ervaren chauffeurs. Ja, er komen wel eens ongelukken voor, maar dat zijn toch altijd ongelukken die anderen hebben (of maken), nietwaar?

Volgens gegevens van het CBS sterven jaarlijks zo'n 800 personen bij verkeersongevallen. Is de auto toch niet zo veilig of zou er iets anders aan de hand zijn? Het zijn in ieder geval meer slachtoffers dan - laat me eens een zijweg noemen - slachtoffers van terrorisme in Nederland. Toch worden er geen drastische maatregelen als het blokkeren van tegoeden van autoimporteurs genomen om het aantal verkeersslachtoffers in te dammen.

Sommige mensen trekken wel een consequentie: zij worden bang om nog langer aan het verkeer deel te nemen en volgen therapie ter bestrijding van 'chauffeursangst'. Vaak vinden we zo'n angst wat irrationeel als we er zelf geen last van hebben.

Vliegangst

Nog zo'n bron van vrees is vliegangst: voor veel mensen herkenbaar. Nou zou ik me ook niet zo

prettig voelen wanneer ik me op de neus van een vliegtuig zou bevinden (zie afbeelding).

Maar de meeste mensen met vliegangst zijn ook bang in de cabine, en dat is toch echt een wat betere plek dan voor op de neus. Of een vliegtuig nou groot is of niet, dat maakt voor de vliegangst niet uit. Neem nou eens een modern licht vliegtuig, een vierzitter zoals de Diamond Star DA40 (www.diamondair.com).

Hoewel de luchtvaart algemeen als veiliger wordt beschouwd dan het verkeer, weerhoudt dat veel mensen er niet van om zonder erbij na te denken in een auto te gaan rijden, terwijl velen zo hun bedenkingen hebben bij vliegen.

Ik vind dat interessant. Vrijwel iedereen stapt zomaar in een auto en rijdt ermee weg, ook al is het een riskantere onderneming dan vliegen. Veel mensen leiden aan

een zekere vorm van vliegangst, ook al worden - zelfs bij een licht vliegtuig - voor elke vlucht zeker zo'n 100 items gecontroleerd en is de luchtvaart aantoonbaar veiliger dan het verkeer. Zou het dan toch allemaal 'tussen de oren zitten'?

Computerangst?

Rijangst, vliegangst: ok. Maar computerangst? Ik ben niet bang voor computers en vond met behulp van mijn computer op het internet een mooie plaat die 'computerangst' weergeeft.

Computerangst zoals hier weergegeven lijkt sterk op de angst voor de HAL- (elke letter 1 positie opschuiven in het alfabet geeft ook iets bekends) computer uit Stanley Kubrick's '2001: A Space Odyssey'. Inmiddels is het 2007, en wat er in 1968 werd gedacht over 2001 is volgens mij nog niet gerealiseerd in 2007. Toch is het een 'risky business', die computers.

Een van de leden van de universitaire Security Kerngroep werd

onlangs gevraagd hoe erg het zou zijn (in termen van het beschikbaar maken van RUG-gevoelige informatie) wanneer zijn/haar laptop in handen van onbevoegden zou raken. Stelt u zichzelf die vraag ook eens. En voeg daaraan toe: en wat heeft u gedaan om te voorkomen dat gevoelige informatie in handen van derden kan komen?

Tussen de oren

Informatie die in computers is opgeslagen zie je niet, maar die informatie is er wel degelijk. Laten we eens aannemen dat er geen computers zijn, maar alleen brieven, archiefkasten en briefkaarten. Zou u dan onderzoeksdata, personeelsgegevens, strategische nota's en mogelijk toegangsgegevens voor uw bankrekening aan een voor iedereen leesbare briefkaart willen toevertrouwen? Toch is de elektronische equivalent van de briefkaart de standaard in computerland. 'Je ziet

het niet dus het is er niet' lijkt de algemene gedachte te zijn.

Security: als het niet op de goede manier tussen de oren zit, dan komt het er niet goed mee.

Cursus

Begin november is door Madison Gurkha (www.madison-gurkha.com) een algemene cursus 'Security Awareness' georganiseerd. Primair ten behoeve van medewerkers van het CIT die betrokken zijn bij systeemonderhoud en systeembeheer. Maar het is goed denkbaar dat meer mensen geïnteresseerd zijn in het onderwerp.

Interesse? Kom eens babbelen met:

Frank B. Brokken
(altijd behulpzaam bij uw computer- en vliegangst).

